

בס"ד. יום ב' דראש השנה, ה'תשי"ד

(הנחה בלתי מוגה)

זה היום תחלת מעשיך¹. וידועה הקושיא בזה², הלא בכ"ה באלול נברא העולם³, ור"ה הוא יום ו' לבריאה, יום שנברא בו אדם הראשון, וא"כ למה נקרא היום דר"ה תחלת מעשיך, ולמה לא קבעו היום דר"ה שהוא תחלת מעשיך בכ"ה באלול שבו נברא העולם. ומבואר בזה⁴, דהנה, ענינו של ר"ה הוא שיום זה הוא זמן ההכתרה והמשכת מלכותו ית'. וענין המלכות הוא ברצון דוקא, שזהו ההפרש בין מלוכה וממשלה⁵, שענין הממשלה אינו מוכרח שיהי' ברצון דוקא ואפשר להיות גם בעל כרחו, משא"כ ענין המלוכה הוא ברצון דוקא. וענין המלוכה שהוא ברצון דוקא נמשך ע"י האדם, שזהו שבתחילת בריאתו אמר אדה"ר לכל הנבראים⁶ בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני הוי' עושנו⁷, ולכן השיר של יום זה הוא הוי' מלך גאות לבש⁸, ומאז נתחדש ונפעל שהמשכת המלכות היא ע"י האדם דוקא. וענין זה חוזר וניעור בכל שנה, שבר"ה צריך להמשיך מלכותו ית' מחדש, כמארז"ל⁹ אמר הקב"ה אמרו לפני בר"ה מלכיות כדי שתמליכוני עליכם, ופירש רבנו הזקן¹⁰ שאמרו הוא מלשון והוי' האמריך היום¹¹, שהוא מלשון שבח, היינו שבר"ה צריך לשבח ולפאר ענין המלכות שעיי"ז ממשיכים רצון ותענוג במלוכה. וענין זה נעשה ע"י נשמות ישראל, כמ"ש¹² ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, היינו, שענין המלכות, ויהי בישורון מלך, נעשה ע"י בהתאסף ראשי עם דוקא, שהם נשמות ישראל, ובאופן דיחוד שבטי ישראל, שכל בניי, מראשיכם שבטיכם עד חוטב עצים ושואב מימין¹³,

7) תהלים צה, ו.	1) תפלת מוסף דר"ה — ר"ה כז, א.
8) שם צג, א.	2) לקו"ת נצבים מז, א. ובכ"מ.
9) ר"ה טז, א. לר, ב.	3) ויק"ר פכ"ט, א.
10) מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ה ח"ב ע' תתפח. ביאורי הזהר להצ"צ ח"א ע' שצט.	4) בכל הבא לקמן — ראה ד"ה תקעו עזרת" (סה"מ עזרת" ע' א ואילך).
וראה גם אוה"ת תבוא ריש ע' תתרט. ע' תתרטט.	5) ראה לקו"ת ר"ה נה, ב. נו, ב ואילך. ובכ"מ.
11) תבוא כז, יח. וראה רש"י ברכות ו, א.	6) ראה זהר ח"א רכא, ב. ח"ג קז, ב.
12) ברכה לג, ה.	תקו"ז תנ"ו. פדר"א פי"א (ורד"ל שם).
13) נצבים כט, ט"י.	תנחומא פקודי ג (בסופו).

הם בהתכללות, והיינו, דעם היות שבכלל הרי אין דעתם דומה ואין פרצופיהן דומות¹⁴, מ"מ הם כולם בהתכללות. וענין ההתכללות הוא ע"ז שכולם מקבלים עליהם עול מלכותו ית' ברצון, ובפרט שהקבלת עול היא מצד פנימיות הנפש, שזהו אחד החילוקים שבין הקב"ע שבכל השנה ובין הקב"ע שבר"ה, שהקב"ע שבר"ה הוא בפנימיות הנפש¹⁵, ומצד זה נעשה ענין ההתכללות, הן מצד ענין הקב"ע בכלל שבזה כולם שוים, ובפרט מצד המקום בנפש שמשם בא הקב"ע, היינו פנימיות הנפש, שבזה כולם שוים. וע"ז אתם נצבים היום¹³, דסתם היום קאי על ר"ה¹⁶, שאז ויהי בישורון מלך, שהוא המשכת מלכותו ית'. וזהו הטעם שקבעו היום דר"ה ביום ו' למע"ב, יום ברוא אדם הראשון דוקא, דכיון שר"ה הוא זמן המשכת מלכותו ית', והמשכת מלכותו ית' היא ע"י האדם דוקא (כנ"ל), לכן קבעו היום דר"ה ביום ברוא אדם הראשון דוקא, לפי שנשמות ישראל ע"י עבודתם ממשיכים ענין המלכות.

(ב) **וזהו** גם הטעם שר"ה נקרא תחלת מעשיך, לפי שע"י ענין המלכות נעשה קיום העולמות, שהתהוותם היא מצד ענין המלכות דוקא. והענין בזה, דהנה, כאשר עלה ברצונו ית' אנא אמלוך¹⁷ אזי נתעורר ברצון להתהוות העולמות, כיון שאין מלך בלא עם¹⁸. והיינו, דעם היות שעד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו בלבד¹⁹, שהוא בחי' התנשאות עצמי (שלמעלה מהתנשאות על עם), שזהו עיקר ענין המלכות, מ"מ, הרי זה רק מה שהוא מרומם מצד עצמו, והוא בבחי' העלם בעצמותו, ולהיות שעלה ברצונו אנא אמלוך בגילוי, שיהי' ענין המלכות בגילוי דוקא, וענין המלכות בגילוי הוא על עם דוקא, דאין מלך בלא עם, לכן, מצד התעוררות הרצון למלוכה נתעורר ברצון להתהוות העולמות, שע"ז יהי' בחי' עם, יש ודבר נפרד. דהנה, בענין העם יש ב' ענינים הפכיים, שהרי עם הוא מלשון עוממות, שהם דברים נפרדים כו'²⁰, ומ"מ, הרי צריך להיות איזה השתוות בין העם להמלך, שרק אז שייך שיהי' מלך עליהם²¹. וענין זה נעשה ע"י ספירת המלכות, והיינו, לפי שספירת המלכות ענינה

(18) בחיי וישב לח, ל. ר"פ בלק. עמק המלך ש"א רפ"א. תניא שער היחוד והאמונה רפ"ז. ובכ"מ.

(19) פדר"א פ"ג.

(20) ראה גם שעהיה"א פ"ז.

(21) ראה לקו"ת נצבים מד, ד. ובכ"מ.

(14) ברכות נח, רע"א.

(15) ראה רד"ה זה היום תרס"ב (סה"מ ע' רצה).

(16) זח"ב לב, ב. זח"ג רלא, א. וראה

לקו"ת תבוא מא, ג.

(17) אד"ר — הובא בדרמ"צ קע, סע"ב.

וראה לקו"ת נשא כא, ד.

העלם. דהנה, אף שידוע שהמלכות היא בחי' הגילוי שבכל הספירות, הנה זהו רק בבחי' המלכות שבכל ספירה, היינו, שהגילוי דכל ספירה היא ע"י בחי' המלכות שבה, אבל כמו שהמלכות היא פרצוף בפני עצמה הרי היא בבחי' העלם. והיינו, שבחי' המלכות כפי שהיא ספירה העשירית בז"א, היא בבחי' גילוי, דכיון שז"א הוא בחי' אור, ואור הוא בבחי' עלי' ודביקות למעלה, לכן הגילוי הוא על ידי המלכות דוקא, דהגילוי של כל ספירה הוא בחי' המלכות שבה, אבל כמו שהמלכות היא פרצוף בפני עצמה הרי היא בבחי' העלם. וזהו שע"י ההעלם דספירת המלכות, ובפרט ע"י הפרסא כו', נעשה התהוות העולמות בבחי' יש ואפילו דבר נפרד. דהנה, מבחי' ז"א אי אפשר להיות בחי' יש ודבר נפרד, לפי שז"א הוא בבחי' גילוי, שהרי כל הענינים שישנם באריך ישנם בז"א בגילוי, דאף שהוא בבחי' זעיר, מ"מ, בדרך זעיר עכ"פ ישנם שם כל הענינים בגילוי, וז"א רובו חסדים, כמ"ש²² זכר חסדו, ולכן אי אפשר להיות מבחי' ז"א בחי' יש ובפרט דבר נפרד, כיון שמצד הגילוי שבבחי' ז"א הי' נרגש בהתהוות כח המהווה כו'. משא"כ ספירת המלכות היא בבחי' העלם, דספירת המלכות נקראת בשם כנסת ישראל ע"ש שכונסת בתוכה את האורות ומעלמת עליהם, וההעלם הוא באופן שהאורות שהמלכות כונסת אותם אינם נמשכים בגילוי אל המקבלים, וזהו ההפרש בין העלם המלכות להעלם הכלים, דאף שגם הכלים הם מעלימים, מ"מ, העלם הכלים הוא רק על האור כמו שהוא מצד עצמו, אבל האור כפי שבא בהתלבשות בהכלים הרי הוא בגילוי, משא"כ ההעלם דמלכות הוא לא רק על האורות (שהמלכות כונסת בתוכה) כפי שהם מצד עצמם, אלא ההעלם הוא גם על האורות כמו שהיא כונסת אותם, שאינם נמשכים אל המקבלים מבחי' המלכות. וזהו ענין ים וארץ שבספירת המלכות, ים הוא בחי' ההעלם שבמלכות, והו"ע כנס"י, שכונסת בתוכה את האורות ומעלמת עליהם, וארץ הוא בחי' הגילוי שבמלכות, שע"ז נעשה ההתהוות דבי"ע, שזהו"ע הכל הי' מן העפר²³, והיינו, שההתהוות שהיא מבחי' ארץ שבמלכות אין בה גם מה שיש בבחי' ים שבמלכות. וזהו שע"י ההעלם דספירת המלכות נעשה התהוות יש ודבר נפרד, ובפרטיות יותר ע"י הפרסא, כי גם מצד ההעלם דספירת המלכות הנה כמו שהיא באצילות אי אפשר להיות ממנה יש ודבר נפרד, ודוקא ע"י הפרסא נעשה בחי' יש ודבר נפרד. וכמו"כ הוא גם בהתהוות כללות ההשתלשלות שהיא

(23) קהלת ג, כ.

(22) תהלים צח, ג. וראה אוה"ת (יהל אור)

לתהלים עה"פ (ע' שנו ואילך).

מבחי' מלכות דא"ס, ע"י הקדמת הצמצום דוקא. וזהו ענין ר"ה, שע"י עבודת נשמות ישראל בקבלת עול וביטול מצד פנימיות הנפש (דכיון שצריך להמשיך פנימיות המלכות, כמשי"ת לקמן, לכן גם העבודה צ"ל בפנימיות הנפש), ממשיכים מלכותו ית', ועי"ז נעשה בחי' עם, שהו"ע קיום העולמות, ולכן נקרא ר"ה זה היום תחלת מעשיך.

ג) **והנה** המשכת המלכות בר"ה היא לא רק בנוגע לענין המלוכה עצמו, אלא צריך להמשיך גם את הרצון והתענוג שבענין המלוכה, והיינו לפי שבר"ה (מערב ר"ה עד אחרי תקיעת שופר²⁴) נעשה הסילוק דפנימיות המלכות, ובפרטיות הו"ע הרצון והתענוג שבמלכות, שמשלתקת לשרשה ומקורה ושרש שרשה עד בחי' עצומ"ה. וסילוק זה אינו רק כמו העלם, היינו, שאינו בהתגלות אבל נמצא הוא בהעלם, אלא שהאור הוא כאילו אינו. וע"ד המבואר²⁵ בענין הצמצום שזהו התעלמות האור בהמאור, שהו"ע העדר האור (עס ווערט אויס מציאות אור), ונשאר רק כח האור כמו שכלול בהמאור, ויתירה מזה, שלא זו בלבד שאינו בבחי' מציאות אור כי אם כח האור כמו שכלול בהמאור, אלא עוד זאת, שזהו רק המאור עצמו מה שהמאור כולל הכל וגם כח האור, שבזה אין האור ניכר ומורגש אפילו בכח. אמנם, סילוק זה הוא רק בפנימיות המלכות, אבל החיצוניות נשאר לעולם ואינו מסתלק. ובזה יובן תירוץ הקושיא²⁶ איך אפשר להיות קיום העולמות בר"ה, דמאחר שקיום העולמות הוא ע"י ספירת המלכות, ובר"ה הוא סילוק המלכות, א"כ, איך אפשר להיות קיום העולמות בר"ה. אך הענין הוא, שהסילוק הוא רק בבחי' הפנימיות, ולא בבחי' החיצוניות. דהנה כתיב²⁷ בדבר הוי' שמים נעשו, שהתהוות וקיום העולמות הוא מאותיות הדיבור, ובאותיות הדיבור מתלבשות בחי' המדות והמוחזין עד בחי' הכתר שהוא הפנימיות של האותיות. והסילוק בר"ה הוא רק בהפנימיות של האותיות, שהם הספירות המתלבשים בהאותיות, אבל החיצוניות שהם האותיות עצמם, נשאר קיים ואינו מסתלק, ומזה הוא קיום העולמות בר"ה. וסילוק זה (דבחי' הפנימיות) נקרא בשם דורמיטא²⁸, שהוא כמשל השינה, דבשעת השינה

סה"מ תרס"ה ס"ע ט ואילך. ד"ה כנשר
תרפ"ב פ"ה (קונטרס מאמרים תרפ"ב (קה"ת,
תשנ"ב) ע' 41). וש"נ.
(27) תהלים לג, ו.
(28) ראה שער הכוונות ענין ר"ה. פרי עץ
חיים שער ר"ה. ועוד.

(24) ראה תניא אגה"ק סי"ד (קכ, ב).
(25) תו"א וירא ד"ה פתח אליהו (יד, ב).
(26) מאמרי אדמו"ר הזקן שם ע' תתפח
ואילך. ביאורי הזהר להצ"צ שם ע' ת ואילך.
ע' תיד. סידור (עם דא"ח) שער התקיעות רמו,
ג. אוה"ת דרושים לר"ה ע' א'שסו ואילך.

הנשמה עולה למעלה ושואבת לה חיים²⁹, הנה אף שזהו"ע של עלי' להנשמה, הרי זה חושך גמור לגבי הגוף, שבשעת השינה אין בו ענין של שכל וטו"ד כו', ונשאר בו רק קיסטא דחיותא³⁰, וא"כ הרי זה ירידה גדולה לגבי הגוף. וכן הוא גם בהסילוק דר"ה, שהוא העלם גמור לגבי האותיות וכ"ש לגבי העולמות. וזהו ההפרש בין ר"ה לשבת ויום טוב³¹, שבשבת ויו"ט העלי' היא באופן שגם הכלים עולים עם האורות³², משא"כ בר"ה העלי' היא בהאורות בלבד, וזהו שבשבת נקרא בשם עלי' ובר"ה נקרא בשם סילוק, והיינו לפי שבשבת העלי' היא בהאורות יחד עם הכלים, היינו שהכלים מזדככים כו', ועי"ז ממשיכים ומקבלים אור נעלה יותר, והו"ע של עלי' גם לגבי העולמות, משא"כ בר"ה העלי' היא בהאורות בלבד, ולכן נקרא בשם סילוק³², דאף שלגבי האור הרי זה עלי', מ"מ, לגבי הכלים הרי זה ענין של העלם וירידה, שחסר בהם האורות. ובמק"א מבואר שסילוק המלכות בר"ה הוא עוד יותר מהסילוק שבענין הצמצום, כי בענין הצמצום הסילוק הוא רק לגבי המקבלים מהאותיות, אבל בהאותיות עצמן לא נעשה שום שינוי, שנשאר בהם האור כמו שהי' בתחלה, משא"כ הסילוק דר"ה הוא גם לגבי האותיות עצמן, שגם בהאותיות עצמן נחסר האור, וכמו במלאכה שנעשית ברפיון ידים³³, שהחסרון הוא לא רק שאז המלאכה היא שלא כדבעי, אלא החסרון הוא גם בהאבר שהוא הכלי, שחסר בה האור. וזהו ענין העבודה דר"ה, להמשיך בהאותיות בחי' פנימיות המלכות, שזהו הרצון ותענוג בענין המלוכה. והענין בזה, דעם היות שאין מלך בלא עם (כנ"ל), שזהו מצד הרצון והתענוג שישנו בענין הרוממות וההתנשאות על נפרדים דוקא, וא"כ, כיון שהעולמות הם בבחי' יש ודבר נפרד, הרי ישנו הרצון והתענוג בהמלוכה וההתנשאות עליהם, מ"מ, צריך להמשיך רצון ותענוג בענין המלוכה. וטעם הדבר³⁴, לפי שענין המלוכה על נפרדים כמו שהוא למעלה אינו דומה לכמו שהוא למטה, כי למטה העם הם נפרדים באמת, משא"כ למעלה, הרי כיון שאני הוי' לא שנית³⁵, אתה הוא עד שלא נברא העולם אתה הוא משנברא העולם בשוה ממש, לפי שכל ההעלמות, הן ההעלם שמצד המלכות והן ההעלם שמצד הצמצום והפרסאות כו', הם

(29) ראה תניא קו"א קנו, ב. הובא במקומות שצויינו בהערה הקודמת.

(30) ראה סידור שם רמו, ב ואילך.

(31) ראה גם סה"מ עטר"ת ע' יג.

(32) מלאכי ג, ו.

(29) ב"ר פי"ד, ט.

(30) ראה זח"א פג, א.

(31) ראה גם אוה"ת שם ע' א'שסז. סה"מ

תר"ס ע' ב ואילך. תרס"ה ע' פז ואילך.

מעלימים רק לגבי למטה, אבל לא לגבי למעלה, א"כ הרי אין זה דבר נפרד באמת. ולכן צריך להמשיך רצון ותענוג בהמלוכה שיהי' התענוג בזה כמו אילו היו באמת נפרדים.

(ד) **והנה** המשכת הרצון והתענוג בענין המלוכה היא ע"י אמירת פסוקי מלכיות, כמאמר רז"ל³⁶ אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם, היינו, שצריך לשבח ולפאר ענין המלכות ובוה מעוררים וממשיכים רצון ותענוג במלוכה, ובמה בשופר³⁷, דאמירת פסוקי מלכיות בלבד אינו מספיק, וטעם הדבר, לפי שאמירה היא בחי' אותיות, והרי מבחי' האותיות הי' הסילוק (כנ"ל ס"ג), ולכן אי אפשר להיות ההמשכה ע"י האותיות בלבד, כי אם ע"י השופר דוקא, שהוא צעקה פשוטה מעצמות הנפש שלמעלה ממדידה והגבלה, ועי"ז נעשית ההמשכה מבחי' שלמעלה מהשתלשלות, והיינו, שבבחי' ההשתלשלות הי' הסילוק, ולכן צריך להמשיך מבחי' שלמעלה מהשתלשלות, וענין זה נעשה ע"י השופר דוקא, דתקיעה ראשונה היא צעקת הקול, ושברים תרועה גנוחי גנח וילולי יליל³⁶ הוא צעקת הלב³⁷, שהו"ע הצעקה שמצד עצם הנפש, אַז ער געפינט אין זיך קיין שום מציאות ניט, ועד שנרגש אצלו שכל ההשתלשלות הוא מיצר והגבלה, שזהו מ"ש³⁸ מן המיצר קראתי גו'. וכל זה הוא גם כאשר כל השנה הי' מעמדו ומצבו כדבעי למהוי. ובפרט מי שחטא ופגם ועבר את הדרך, שאצלו יש לא רק מיצר והגבלה דקדושה, אלא גם מצרים דלעו"ז, ומזה הוא במרירות עצומה, שזהו מן המיצר גו', וע"י המיצר מגיע לקראתי י"ה, שהוא י"ה שבעצמות³⁹, ועי"ז נעשה ענני במרחב י"ה³⁸, שנעשה המשכת מרחב האמיתי, שכל זה נעשה ע"י המיצר דוקא, שזהו גם מה שתוקעים בצדו הקצר דוקא³⁹, שע"י המיצר דוקא נעשה המשכת המרחב. וזהו⁴⁰ ג"כ מה שאמרו חז"ל⁴¹ כל שנה שהיא רשה בתחלתה מתעשרת בסופה, רשה הוא מלשון חסרון, כמ"ש⁴² תמיד עיני הוי' אלקיך בה מרשית השנה גו', מרשית חסר אל"ף⁴³, אל"ף הוא בחי' הכתר, ומרשית חסר אל"ף היינו שבר"ה חסר גם בחינת הכתר, לפי שהסילוק דמלכות הוא באופן שע"ז נעשה גם הסילוק של כל הספירות

(36) ר"ה לג, ב. (40) ראה סה"מ תרכ"ז ע' תכח ואילך.

(37) ראה סה"מ תרס"א ע' רב. תש"ב ע' סה"מ קונטרסים ח"א קיח, א ואילך.

(41) ר"ה טז, ב.

(42) עקב יא, יב.

(43) בעה"ט עה"פ.

(36) ר"ה לג, ב.

(37) ראה סה"מ תרס"א ע' רב. תש"ב ע' 5.

ה'ש"ת ע' 7 ואילך. וראה סה"מ תרס"ה ע' צב. עטר"ת ע' טו ואילך. ועוד.

(38) תהלים קיח, א.

(39) ראה ד"ה מן המיצר אעת"ר. תרצ"ז.

עד בחי' הכתר. והענין בזה, דהנה כללות ענין הע"ס דאצילות הוא להיות בבחי' ממוצע בין האוא"ס לעולמות, ומזה מובן שעיקר הכוונה בהשתלשלות הע"ס היא בשביל ספירת המלכות שעל ידה היא ההתהוות דבי"ע. והיינו, שבחי' אין דמלכות שהוא המקור דבי"ע, זהו בחי' האין דכתר שהוא בחי' הרצון להיות התהוות העולמות, וזהו אני ראשון ואני אחרון⁴⁴, אני אותיות אין, דאני ראשון הוא בחי' האין דכתר, ואני אחרון הוא בחי' האין דמלכות, אלא שבכדי שבחי' המלכות תהי' בערך להיות מקור ליש הנברא הרי זה ע"י אמצעות הע"ס, שזהו המשכת האור ממדריגה למדריגה עד שיהי' בערך להיות מקור ליש. ולכן, כאשר נעשה בר"ה סילוק המלכות, נעשה הסילוק בכל הספירות, בחכמה ובבינה כו' עד הכתר. וכמו"כ הוא גם בכללות ההשתלשלות, שהסילוק בר"ה הוא במלכות דא"ס, ועי"ז נעשה הסילוק דכל הגילויים שמבחי' עצומ"ה, שזהו"ע רשה בתחלתה. ולזאת צ"ל ההמשכה בר"ה מהעלם העצמי דוקא, שזהו"ע מתעשרת בסופה (כידוע⁴⁵ שענין זה נעשה מיד אחרי התקיעות), דענין העושר הוא לא רק מילוי החסרון בלבד, אלא עושר עצמי, שהו"ע המשכת העלם העצמי, דכיון שהסילוק הוא בכל הענינים עד עצמות ומחות, לכן צריכה להיות ההמשכה מהעלם העצמי דוקא. והיינו שההעלם דמלכות (שמצד זה הו"ע ההתהוות) בא מהעלם העצמי, ולכן נמשך העלם העצמי בהעלם דמלכות דוקא. וזהו"ע אני ראשון ואני אחרון, שאני ראשון שהוא בחי' הכתר, נמשך דוקא באני אחרון שהוא בחינת האין דמלכות.

(ה) **ובזה** יובן טעם הקביעות דר"ה ביום ו' למע"ב, יום ברוא אדם הראשון דוקא, דלהיות שבר"ה חוזרים כל הדברים לקדמותם, שנעשה הסילוק דמלכות, ומצד זה נעשה הסילוק גם בכל הספירות עד בחי' הכתר, וכמו כן בכללות ההשתלשלות, שהסילוק הוא במלכות דא"ס עד בחינת העלם העצמי, וצריך לפעול ההמשכה מבחי' העלם העצמי, לכן הקביעות דראש השנה היא ביום ברוא אדם הראשון דוקא, להיות שההמשכה מבחינת העלם העצמי היא ע"י נשמות ישראל דוקא, דישראל עלו במחשבה⁴⁶, היינו שנשמות ישראל הם בבחי' מחשבה ובמחשבה גופא הם בבחי' עלי', ועם המלך במלאכתו ישבו שם⁴⁷, במי נמלך

(44) ישע"י מד, ו. ראה פרדס ש"ג פ"א. תכא.

(46) ב"ר פ"א, ד. ובכ"מ.

(47) דברי הימים"א ד, כג.

עץ חיים שער מב פ"א.

(45) ראה לקוטי לוי יצחק אגרות-קודש ע'

בנשמותיהם של צדיקים⁴⁸, והיינו שנשמות ישראל החליטו את הרצון על העולמות, שמזה מובן שהם למעלה מהרצון, ולכן דוקא הם יכולים להמשיך מהעלם העצמי, והיינו, שבנין המלכות בר"ה הוא ע"י נשמות ישראל דוקא, לפי שנשמות ישראל הם בבחי' כזו שלא הי' שם הסילוק. וזהו ג"כ מ"ש זה היום תחלת מעשיך, שהיום דר"ה, יום ברוא אדם הראשון, הוא תחלת מעשיך, דכיון שבר"ה חוזרים כל הדברים לקדמותם, ודוקא ע"י עבודת נשמות ישראל נעשה המשכת המלכות, שמזה נעשה בחי' עם, שהוא קיום העולמות, לכן הנה היום דר"ה הוא תחלת מעשיך. וזהו מ"ש¹⁰ ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, שכל ישראל מראשיכם שבטיכם עד חוטב עציך ושואב מימך הם בהתכללות, לפי שכולם עומדים בקב"ע שמצד פנימיות הנפש, שזוהי העבודה דקבלת עול שבתפלת ערבית ותפלת שחרית ובפרט בשעת התקיעות, שכללות העבודה דר"ה היא העבודה דקבלת עול, ולכן צריכים בר"ה להרבות באותיות התהלים ואותיות התפלה⁴⁹, ולייקר את הזמן באופן שכל רגע ורגע יהי' ממולא בקב"ע ובענינים שבאים ע"י קב"ע, ועי"ז ויהי בישורון מלך, שזהו מצד הקב"ע והביטול עד שכל מציאותו אינה אלא שהשי"ת ימלוך עליו, ועי"ז נעשית ההמשכה מהעלם העצמי בכל הענינים שנמשכת בהם ברכתו של הקב"ה שהיא עד בלי די⁵⁰.

(50) מלאכי ג, יו"ד. וראה שבת לב, ב.

ועוד.

(48) ב"ר פ"ח, ז. רות רבה רפ"ב.

(49) ראה סה"מ תרצ"ז ע' 310. וש"נ.